

VIZUALIŲ SKRYDŽIŲ TAISYKLĖS / VISUAL FLIGHT RULES

1.1. Vizualiosios meteorologinės sąlygos

Oro erdvės klasės C ir D:

- atstumas nuo debesų - 1 500 metrų horizontalioje plokštumoje ir 1 000 pėdų (300 m) vertikaloje plokštumoje;
- skrydžio matomumas - 8 KM aukščiau FL 100 ir 5 KM - žemiau FL 100.

Oro erdvės klasė G:

- atstumas nuo debesų - vengiant debesų ir matant žemės paviršių;
- skrydžio matomumas - 5 KM.

Leidžiama skristi esant ne mažesniai kaip 1 500 metrų skrydžio matomumui, jeigu:

- manevruojama tokiu greičiu, kad laiku būtų pastebėtas kitas orlaivis arba kliūtis ir išvengta susidūrimo;
- esant tokioms aplinkybėms, kuriomis tikimybė, kad galima susidurti su kitu orlaiviu, nedidelė, pvz., neintensyvaus eismo oro erdvėje arba atliekant specialiuosius aviacijos darbus žemame skrydžio lygyje.

Sraigtasparniams leidžiama skristi esant mažesniai kaip 1 500 M skrydžio matomumui, jeigu manevruojama tokiu greičiu, kad laiku būtų pastebėtas kitas orlaivis arba kliūtis ir išvengta susidūrimo.

1.2. Skrydžiai pagal VFR valdomojoje oro erdvėje

1.2.1 Valdomieji skrydžiai pagal VFR atliekami, kai:

- skrendama C ir D oro erdvėje;
- jie sudaro valdomo aerodromo eismo dalis;
- jie vykdomi kaip specialieji skrydžiai pagal VFR.

1.2.2 Orlaiviai, skrendantys valdomąja oro erdve, gali kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną oro erdvėje oro eismo paslaugų teikėjo nustatytais oro eismo paslaugų maršrutais arba kitais iš anksto suderintais ir oro eismo paslaugų teikėjo leistais keliais.

1.1. Visual meteorological conditions

Class C and D of airspace:

- 1 500 M horizontal distance and 1 000 FT (300 M) vertical distance from cloud;
- flight visibility - 8 KM above FL 100 ir 5 KM - below FL 100.

Class G of airspace:

- distance from cloud - clear of cloud and in sight of the surface;
- flight visibility - 5 KM.

The flights shall be permitted when visibility is 1 500 M and above, provided that:

- manoeuvred at a speed that will give adequate opportunity to observe other traffic or any obstacles in time to avoid collision;
- certain cases exist when possibility of collision is quit small, for example traffic within the airspace is not intensive or special aviation activities are conducted at low level flights.

The helicopters shall be permitted to operate when visibility is 1 500 M and below, provided that manoeuvring is performed at a speed that another aircraft or obstacle are identified in time and a collision avoided.

1.2. VFR flights in controlled airspace

1.2.1 Controlled VFR flights shall comply:

- when operated within Classes C and D airspace;
- when forming part of the controlled aerodrome traffic;
- when operated as special VFR flights.

1.2.2 Aircraft operating in the controlled airspace may cross the state border area of the Republic of Lithuania on air traffic service routes designated by the air traffic service provider or on other routes pre-coordinated with and authorized by the air traffic service provider.

1.3. Specialieji skrydžiai pagal VFR

1.3.1 Be aerodromo skrydžių valdymo vadavietės leidimo draudžiama pagal VFR kilti arba tūpti aerodrome, esančiame aerodromo skrydžių valdymo zonoje, taip pat įskristi į aerodromo oro eismo zoną arba skristi pagal nustatytą skrydžio schemas, jeigu debesų padas yra žemiau kaip 1 500 pėdų (450 m) virš žemės paviršiaus arba matomumas prie žemės mažesnis kaip 5 km.

1.3.2 Jeigu aerodromo skrydžių valdymo zonoje debesų pado arba matomumo dydžiai mažesni už nurodytus 1.1 punkte, aerodromo skrydžių valdymo vadavietė gali duoti leidimą specialiajam skrydžiui pagal VFR, jeigu matomumas ne mažesnis kaip 1 500 m, o Lietuvos karinių oro pajėgų ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos sraigtasparniams – ne mažesnis kaip 1 000 m, jeigu debesų padas ne žemiau kaip 330 pėdų (100 m).

1.3.3 Aerodromo skrydžių valdymo zonoje vykdyti specialųjį skrydį pagal VFR vienu metu gali tik vienas orlaivis.

1.4. Skrydžiai pagal VFR nevaldomojoje oro erdvėje

1.4.1 Visi skrydžiai, vykdomi oro eismo informacijos zonoje, atliekami tik pastoviai palaikant abipusį radijo ryšį su atitinkamu padalinio ir užmezgant radijo ryšį ne vėliau kaip prieš 5 minutes iki įskrendant į oro eismo informacijos zoną.

1.4.2 Pagal Skrydžių vykdymo sąlygas ir reikalavimus Lietuvos Respublikos oro eismo paslaugų oro erdvėje, patvirtintus Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus įsakymais 2004-04-13 d. Nr.4R-60 ir 2007-05-16 d. Nr.4R-96:

1.4.2.1 aerodromo oro eismo zonose leidžiami skrydžiai pagal VFR ir skrydžių informacijos paslaugos neteikiamos. Privalomas aerodromui paskirtojo dažnio klausymasis bei orlaivio tarpusavio pranešimai apie buvimo vietą;

1.4.2.2 jei orlaivyje neįrengta radijo įranga, aerodromo oro eismo zonose erdvės naudojimas leidžiamas tik po išankstinio suderinimo su aerodromo savininku arba naudotoju.

1.3. Special VFR flights

1.3.1 Except when a clearance is obtained from an ATC unit, VFR flights shall not take-off or land at an aerodrome within a controlled zone, or enter the aerodrome traffic zone or traffic pattern when the ceiling is less than 1 500 FT (450 M) or the ground visibility is less than 5 KM.

1.3.2 If the values of the cloud ceiling or visibility in the control zone are less than defined in paragraph 1.1, the ATC unit can issue a clearance for a special VFR flight provided that visibility is not less than 1 500 M and for the helicopters of the Lithuanian Air Forces and the State Border Protection if visibility is not less than 1 000 M provided that the cloud ceiling is not less than 330 FT (100 M).

1.3.3 Only one aircraft shall operate special VFR flight within aerodrome control zone at the same time.

1.4. VFR flights in uncontrolled airspace

1.4.1 All flights within air traffic information zone shall be operated maintaining continuous two-way radio communication with appropriate unit and establishing radio communication not later than 5 minutes before entering into air traffic information zone.

1.4.2 In accordance with Conditions and Requirements for Flight Operations within the Airspace of Air Traffic Services of the Republic of Lithuania approved by the Orders No. 4R-60 and No.4R-96 of Civil Aviation Administration Director on 13 April 2004 and 16 May 2007 accordingly:

1.4.2.1 In aerodrome traffic zones, operations under VFR are allowed and flight information services are not provided. Watch on the assigned communication frequency and aircraft position reporting are mandatory.

1.4.2.2 If an aircraft is not supplied with the radio equipment, the use of the airspace in aerodrome traffic zones may be permitted only after prior coordination with the owner or operator of the aerodrome.

1.4.3 Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-17 d. nutarimas Nr.285 "Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklių patvirtinimo" numato galimybę vykdant tarptautinį skrydį tūpti ne tik tarptautiniame oro uoste, bet ir aerodrome, kuriame atliekamos pasienio ir kitos privalomos procedūros.

Ši nuostata netaikoma skrydžiams, vykdomiems tarp Lietuvos Respublikos ir kitų Šengeno erdvės valstybių, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikoje laikinai atnaujinama vidaus sienų kontrolė.

Valstybės sienos apsaugos tarnyba (VSAT) savo veiklos teisės aktuose numatė, kad išimties tvarka pasieniečiai gali atvykti į nurodytą aerodromą ir atlikti visas procedūras paskirties aerodrome. Tam tikslui orlaivio naudotojas arba skrydį organizuojantis asmuo privalo prieš 3 darbo dienas pateikti atitinkamos formos prašymą ir jam yra suteikiama tokia galimybė.

Lietuvos aeroklubai įpareigoti, pateikiant skrydžių planą tarptautiniam skrydžiui į arba iš vietinių aerodromų kartu su juo pateikti ir VSAT leidimą/sutikimą atlikti pasienio procedūras paskirties aerodrome.

Jeigu toks leidimas/sutikimas nebus perduotas kartu su skrydžių planu oro eismo paslaugų teikimo padalinys turės nukreipti orlaivį į tarptautinį oro uostą, kuriame tokios procedūros atliekamos nuolat.

1.4.4 Orlaivių, kuriuose įrengtas radiolokacinis atsakiklis, naudotojams skrydžio nevaldoma oro erdve metu jungti ir nustatyti 2000 kodą.

1.4.5 Orlaivių naudotojams ne vėliau kaip 15 min. iki skrydžio Lietuvos Respublikos nevaldomoje oro erdvėje ir pasienio zonos dalyje, kuri ribojasi su kitomis Europos sąjungos valstybėmis narėmis pradžios informuoti LK KOP operatyvinį budėtoją telefonu apie planuojamą skrydį, nurodant:

a) orlaivio tipą ir registracijos numerį;

1.4.3 The Decree of the Government of the Republic of Lithuania No.285 "On the Approval of the Regulation on the Organization of the Airspace of the Republic of Lithuania" dated 17 March 2004 for international flights provides a possibility of landing not only in an international airport, but also in an aerodrome where the border and other mandatory procedures can be performed.

This provision is not applied to flights operated between the Republic of Lithuania and other Schengen States, except for the cases when the internal border control is temporarily resumed in the Republic of Lithuania.

The State Border Control Serviced (SBCS) in its legal acts states that in exceptional cases the border guards can visit an appropriate aerodrome and perform all procedures in that aerodrome. For that purpose 3 days in advance the operator or the person arranging the flight must submit a predetermined application and he may be granted such a possibility.

Submitting the flight plan for the international flight to/from local aerodromes it must be accompanied with the SBCS authorization/ permission to perform the border procedures in the appropriate aerodrome.

Provided that such authorization/ permission is not submitted with the flight plan, a unit of the air navigation service provider will divert the aircraft to an international airport which permanently performs such procedures.

1.4.4 During a flight in the uncontrolled airspace operators of radar transponder-equipped aircraft shall operate the transponder code 2000.

1.4.5 Operators of aircraft shall no later than 15 minutes prior to the starting time of the flight in the uncontrolled airspace of the Republic of Lithuania and the border area with others European Union member states, shall inform by telephone the Lithuanian Air Forces (LAF) crew officer-in-charge on the intended flight and shall indicate:

a) the aircraft type and registration number;

b) orlaivio naudotojo (įgulos vado) vardą ir pavardę;
c) planuojamą skrydžio pradžios ir pabaigos laiką;
d) planuojamą skrydžio maršrutą (zoną).
Informaciją pateikti vienu iš nurodytų telefonų:

Tel.: +370 37 30 75 45;
+8 800 01 236.

Mob.: +370 680 67 545.

1.4.6 Orlaiviai, skrendantys nevaldomąja oro erdve pasienio zonoje su Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika, gali kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną tik ant jos ribos esančiuose pranešimo punktuose. Orlaiviai, skrendantys nevaldomąja oro erdve pasienio zonoje su Šengeno sutarties valstybėmis, gali kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną bet kurioje vietoje. Lietuvos kariuomenė turimą informaciją apie orlaivius, ketinančius kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną nevaldomojoje oro erdvėje, teikia Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos teritoriniam padaliniiui (rinktinei), kurio veikimo teritorijoje numatoma kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną oro erdvėje. Tokios informacijos teikimo tvarka ir sąlygos nustatomos kariuomenės vado ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos vado įsakymu.

1.4.7 Orlaiviuose, skrendančiuose Lietuvos Respublikos valdomojoje oro erdve, nevaldomąja oro erdve pasienio zonoje ir virš draudžiamų zonų viršutinės ribos, taip pat užsienio šalių valstybės orlaiviuose, skrendančiuose Lietuvos Respublikos nevaldomąja oro erdve, turi būti įrengta radijo ryšio aparatūra, kuria būtų galima palaikyti abipusį radijo ryšį su oro eismo paslaugų teikėju radiolokacinis atsakiklis, veikiantis atitinkamu režimu ICAO nustatyta tvarka. Orlaiviuose, skrendančiuose virš draudžiamų zonų viršutinės ribos, radiolokacinis atsakiklis turi veikti "A+C" režimu.

1.4.8 Skrydžiai orlaiviais, kuriuose nėra 1.4.7 punkte nurodytos įrangos, Lietuvos Respublikos valdomąja oro erdve galimi tik gavus oro eismo paslaugų teikėjo leidimą.

b) the name and surname of aircraft operator (pilot-in-command);
c) the starting and ending time of the intended flight;
d) the route (zone) of the intended flight.

The information shall be submitted by telephone:

Tel.: +370 37 30 75 45,
+8 800 01 236.

Mob.: +370 680 67 545.

1.4.6 Aircraft operating in the uncontrolled airspace of the border area with the Russian Federation and the Republic of Belarus may cross the state border of the Republic of Lithuania only at its borderline reporting points. Aircraft operating in the uncontrolled airspace of the border area with the Schengen States may cross any point of the state border of the Republic of Lithuania. The Lithuanian Armed Forces shall submit the available information on aircraft, intending to cross the state border of the uncontrolled airspace of the Republic of Lithuania, to a territorial detachment of the State Border Guard Service under the Ministry of the Interior, in whose operational area the border crossing is to take place. The procedure and conditions for submitting such information shall be established by order of the Commander of the Armed Forces and the Chief of the State Border Guard Service under the Ministry of the Interior.

1.4.7 Aircraft flying the Republic of Lithuania's controlled airspace, uncontrolled airspace of the border area and above the upper limits of prohibited areas, and also the foreign state aircraft flying the uncontrolled airspace of the Republic of Lithuania shall be equipped with the radio communication facility, which allows to maintain two-way communication with the air traffic service provider, and with the SSR transponder operating in a mode as prescribed by the ICAO. Aircraft flying above the upper limits of prohibited areas shall be equipped with the A+C Mode SSR transponder.

1.4.8 Aircraft unequipped with the above-mentioned facilities shall be allowed to fly the controlled airspace of the Republic of Lithuania only with the permission of the air traffic service provider.

Oro eismo paslaugų teikėjas šį leidimą suderina su karinių oro pajėgų vadu ar jo įgaliotu karininku.

The air traffic service provider shall coordinate this permission with the Commander of the Air Force or his authorized officer.

1.4.9 Pagal 2011 m. lapkričio 23 d. Lietuvos kariuomenės vado įsakymą Nr. V-1195 „Dėl orlaivių, kuriuose nėra radijo ryšio aparatūros ir radiolokacinio atsakiklio, skrydžiams Lietuvos Respublikos nevaldomąja oro erdve pasienio zonoje, taip pat užsienio šalių valstybės orlaivių, kuriuose nėra radijo ryšio aparatūros ir radiolokacinio atsakiklio, skrydžiams Lietuvos Respublikos nevaldomąja oro erdve leidimų išdavimo tvarkos tvirtinimo“:

1.4.9 In accordance with Order No V-1195 of 23 November 2011 of the Commander of the Air Force on the permit issuance procedure for flights of aircraft unequipped with radio communication facility and radar transponder in the Republic of Lithuania's uncontrolled airspace of the border area, and flights of the foreign state aircraft unequipped with radio communication facility and radar transponder in the uncontrolled airspace of the Republic of Lithuania:

1.4.10 Leidimų išdavimo tvarkos aprašas reglamentuoja orlaivių, kuriuose nėra radijo ryšio aparatūros ir radiolokacinio atsakiklio, skrydžiams Lietuvos Respublikos nevaldomąja oro erdve pasienio zonoje su ne Europos Sąjungos valstybėmis bei pasienio zonoje su Europos Sąjungos valstybėmis, kai Lietuvos Respublikoje atnaujinama vidaus kontrolė, taip pat užsienio šalių valstybės orlaivių, kuriuose nėra radijo ryšio aparatūros ir radiolokacinio atsakiklio, skrydžiams visa Lietuvos Respublikos nevaldomąja oro erdve, leidimų išdavimo tvarką.

1.4.10 The permit issuance procedure regulates the procedure for granting permits for flights of aircraft unequipped with radio communication facility and radar transponder in the Republic of Lithuania's uncontrolled airspace of the border area with non-European Union states and the border area with the European Union member states, when the internal border control is temporarily resumed in the Republic of Lithuania, and also for flights of the foreign state aircraft unequipped with radio communication facility and radar transponder in the entire uncontrolled airspace of the Republic of Lithuania.

Pastaba. Pasienio zona - 15 KM Lietuvos Respublikos oro erdvės dalis nuo Lietuvos Respublikos valstybės sienos į teritorijos gilumą.

Note: Border area is part of the Republic of Lithuania's airspace stretching out for 15 KM into the territory from the state border.

1.4.11 Leidimus šio tvarkos aprašo 1.4.10 punkte nurodytiems skrydžiams išduoda Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų vadas arba jo įgaliotas karininkas.

1.4.11 Permits for flights indicated in paragraph 1.4.10 are issued by the Commander of the Air Force of the Lithuanian Armed Forces or his authorized officer.

1.4.12 Paraiškos šios tvarkos aprašo 1.4.10 punkte nurodytiems skrydžiams vykdyti išduodami orlaivio pilotui raštu pateikus užpildytą paraišką (AIC A06/11, 6 priedas). Skrydžių paraiškos teikiamos faksu (8-37) 30 7592, (8-37) 39 9027 arba el. paštu kopob@mil.lt.

1.4.12 Permits for flights indicated in paragraph 1.4.10 are issued upon submitting a filled application by an aircraft pilot (AIC A06/11, Appendix 6).

Applications for flights may be submitted by fax: +370 37 30 7592, +370 37 39 9027 or by e-mail kopob@mil.lt

1.4.13 Paraiškos šios tvarkos aprašo 1.4.12 punkte nurodytu būdu teikiamos ne vėliau kaip prieš 1 valandą iki skrydžio pradžios. Skrydžiui išduotas leidimas galioja tik vienam jame nurodytam orlaivio ar orlaivių grupės skrydžio maršrutui konkrečiu nurodytu laiku.

1.4.14 Priėmus sprendimą išduoti leidimą vykdyti šios tvarkos aprašo 1.4.10 punkte nurodytus skrydžius, paraiškoje įrašomas leidimo numeris. Priėmus sprendimą neišduoti leidimo vykdyti šios tvarkos aprašo 1.4.10 punkte nurodytus skrydžius, paraiškoje įrašoma „leidimas neišduotas“ bei nurodoma dėl kokios priežasties. Apie priimtą sprendimą, bet ne vėliau kaip 30 min. po paraiškos pateikimo, paraiškos teikėjas informuojamas paraiškoje nurodytais kontaktais. Skrydžio leidimo numerį paraiškos teikėjas nurodo skrydžio plane (pastabose).

1.4.15 Leidimas vykdyti šios tvarkos aprašo 1.4.10 punkte nurodytus skrydžius neišduodamas, kai:

- pateikiama neteisingai užpildyta paraiška;
- paraiška pateikiama pavėluotai;
- toje pačioje oro erdvės dalyje gaudomi oro erdvės pažeidėjai;
- toje pačioje oro erdvės dalyje vykdomi karinių ar Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos orlaivių pratybos, treniruotės, skrydžiai žemuose aukščiuose;
- toje pačioje oro erdvės dalyje vykdomi paieškos ir gelbėjimo darbai.

1.4.16 Nevaldomoje oro erdvėje teikiamos tik skrydžių informacijos paslaugos. Skrydžių informacijos punkto išduota informacija neturi būti traktuojama kaip leidimas ir neatleidžia orlaivio vado nuo atsakomybės už galimą taisyklių ir nuostatų pažeidimą. Išskyrus tuo atveju, kai FIS perduos skrydžių valdymo tarnybos leidimą skristi į valdomąją oro erdvę.

1.5. Skrydžiai tamsiu paros metu

Vizualieji skrydžiai naktį (nuo saulėlydžio iki saulėtekio) atliekami:

1.4.13 In the manner indicated by paragraph 1.4.12, applications shall be submitted no later than 1 hour prior to the commencement of the flight. The issued flight permit shall be valid for only one flight route of an aircraft or a group of aircraft for a determined period of time indicated in it.

1.4.14 Upon deciding to issue a permit for flights indicated in paragraph 1.4.10, the permit number shall be entered into the application. Upon deciding not to issue a permit for flights indicated in paragraph 1.4.10, the words “permit not issued” are entered into the application. An applicant shall be informed through contacts given in the application on the decision taken no later than 30 minutes after submitting an application. An applicant shall indicate the flight permit number in the flight plan (remarks).

1.4.15 A permit for flights indicated in paragraph 1.4.10 shall not be issued when:

- application is filled incorrectly;
- application is submitted late;
- infringing aircraft are being intercepted in the same part of the airspace;
- in the same part the airspace, exercises, training or low-level flights are being conducted by military aircraft or aircraft of the State Border Guard Service at the Ministry of the Interior;
- search and rescue operations are being performed in the same part of the airspace.

1.4.16 Within uncontrolled airspace only flight information service is provided. Information given by FIS shall not be treated as clearance and do not constitute pilot-in-command of a possible violation of applicable rules and regulations. Except when FIS will relay clearance from ATC to enter controlled airspace.

1.5. Night VFR flights

Night VFR flights from sunset to sunrise are operated:

- a) skrydžius galima atlikti tik iš aerodromo, kurio tinkamumo naudoti pažymėjime nurodyta, kad aerodromas yra tinkamas orlaiviams naudoti nakties metu;
- b) skrydžiams nevaldomoje oro erdvėje matomumas – ne mažesnis kaip 8 KM (sraigatasparniams – 5 KM), horizontalus atstumas nuo orlaivio iki debesų – ne mažesnis kaip 1500 M, o vertikalus atstumas nuo orlaivio iki debesų – ne mažesnis kaip 1000 pėdų (300 M);
- c) skrydžiams valdomoje oro erdvėje matomumas – ne mažesnis kaip 8 KM – aukščiau FL100 ir ne mažesnis kaip 5 KM – žemiau FL100 (sraigatasparniams – ne mažesnis, negu 3 KM), Debesų padas – ne mažesnis, negu 1500 pėdų (450 M);
- d) šie reikalavimai netaikomi vykdant paiešką ir gelbėjimą bei neatidėliotinos medicinos pagalbos skrydžius.

1.6. Skrydžių apribojimai

1.6.1 Išskyrus kilimą ir tūpimą ir tuos atvejus, kai gautas CAA leidimas, draudžiama skristi pagal VFR:

- a) virš tankiai gyvenamų didelių miestų rajonų, miestų ir gyvenviečių bei žmonių susibūrimo atvirose vietose žemiau kaip 1 000 pėdų (300 m) nuo aukščiausios kliūties 600 m spinduliu aplink orlaivį;

b) kitais atvejais - žemiau kaip 500 pėdų (150 m) virš žemės ar vandens paviršiaus (ši nuostata netaikoma valstybės orlaiviams).

1.6.2 Šių taisyklių 1.6.1 poskyryje nustatyti mažiausieji skrydžio aukščio reikalavimai netaikomi:

- a) atliekant kilimo ir artėjimo tūpti procedūras;
- b) vykdant paiešką ir gelbėjimą bei skrydžius teisėtavarkai užtikrinti;
- c) už tankiai gyvenamų vietovių ribų, treniruojantis atlikti avarinį tūpimą, jei orlaivyje yra pilotas instruktorius;
- d) kai mokomasi skraidyti sraigatasparniais už tankiai gyvenamų vietovių ribų;
- e) tam tikrais atvejais Civilinės aviacijos administracijos leidimu.

1.6.3 Be reikalavimų, išdėstytų 1.6.1 skirsnyje, nustatomi skrydžių pagal vizualiųjų skrydžių taisykles (VFR) šie minimalūs aukščiai:

- a) VFR night flights are permitted only from an aerodrome in possession of the certificate of approval, confirming that the aerodrome is suitable for night operations;
- b) VFR night flights are permitted in the uncontrolled airspace, provided visibility is not less than 8 KM (for helicopters – 5 KM), horizontal distance to clouds is not less than 1500 M and vertical distance to clouds is not less than 1000 FT (300 M);

c) VFR night flights are permitted in the controlled airspace, provided visibility is not less than 8 KM at or above FL100 and not less than 5 KM below FL100 (for helicopters – not less than 3 KM). Ceiling is not less than 1500 FT (450 M);

d) These requirements are not applied for search and rescue and urgent medical help flights.

1.6. Flights restrictions

1.6.1 Except when necessary for take-off and landing, or except by permission from CAA, a VFR flight shall not be flown:

- a) over densely populated areas of cities, towns or settlements or over an open-air assembly of persons at a height less than 1 000 FT (300 M) above the highest obstacle within a radius of 600 M from the aircraft;

b) in other cases, 500 FT (150 M) or less above the terrain or water surface (this provision shall not apply to the state aircraft).

1.6.2 Paragraph 1.6.1 of these rules provides the requirements for the lowest flight altitude which are not applied for:

- a) take-off and approach procedures;
- b) search and rescue, and law and order flights;
- c) flights beyond the densely populated areas and emergency landing training flights, when there is a pilot instructor on board;
- d) training helicopter flights beyond the densely populated areas;
- e) special cases with a permission granted by the Civil Aviation Administration.

1.6.3 In addition for the requirements listed in the paragraph 1.6.1 the following minimum altitudes to be applied to VFR flights:

- a) virš Vilniaus miesto tankiai gyvenamų rajonų – 2 000 pėdų (600 m) nuo vidutinio jūros lygio;
- b) virš Kauno, Šiaulių, Panevėžio miestų tankiai gyvenamų rajonų – 1 500 pėdų (450 m) nuo vidutinio jūros lygio;
- c) virš Klaipėdos, Palangos, Neringos miestų – 1 000 pėdų (300 m) nuo vidutinio jūros lygio.

1.6.4 Minimalaus skrydžių aukščio reikalavimai, kurie nustatyti 1.6.3 skirsnyje, netaikomi:

- a) atliekant kilimą ir tūpimą pagal vizualiesiems skrydžiams nustatytus maršrutus;
- b) skrydžių vadovo nurodymu, siekiant užtikrinti eiliškumą ir skrydžių saugą;
- c) vykdant paieškos ir gelbėjimo, neatidėliotinos medicinos pagalbos bei teisėtvarkos užtikrinimo skrydžius;
- d) tam tikrais atvejais, jei leidžia Civilinės aviacijos administracija.

1.7. Skrydžiai kreiseriniuose lygiuose

Jeigu skrydžių valdymo vadovietės leidime nenurodyta arba valstybės įmonės „Oro navigacija“ nenumatyta kitaip, skrydžiai pagal VFR kreiseriniame lygyje aukščiau kaip 3000 pėdų (900 m) nuo žemės ar vandens paviršiaus arba kito valstybės įmonės „Oro navigacija“ nustatyto atskaitos lygio atliekami kreiseriniuose lygiuose, nurodytuose ENR 4.1-1 puslapyje.

1.8. Skrydžio pagal VFR keitimas į skrydį pagal IFR

Kai pagal VFR skrendantis orlaivis nori tęsti skrydį pagal IFR, būtina:

- a) pranešti apie skrydžio plano, jeigu jis pateiktas, pakeitimus;
- b) pateikti skrydžio planą atitinkamam oro eismo paslaugų teikimo padaliniiui ir gauti leidimą prieš pradėdant skrydį pagal IFR valdomojoje oro erdvėje.

- a) Over the densely populated areas of Vilnius city – 2 000 FT (600 M) above mean sea level;
- b) Over the densely populated areas of the cities of Kaunas, Šiauliai and Panevėžys – 1 500 FT (450 M) above mean sea level;
- c) Over the city of Klaipėda and towns of Palanga and Neringa – 1 000 FT (300 M) above mean sea level.

1.6.4 The requirements for the minimum flight altitudes which are indicated in the paragraph 1.6.3 shall not be applied:

- a) departure and arrival procedures for VFR routes;
- b) upon controller's instruction, which aims to ensure sequencing and flight safety;
- c) to search and rescue operations, medical flights and law and order flights;
- d) to special cases with a permission granted by the Civil Aviation Administration.

1.7. Flights in the cruising levels

If a permission issued by ATC unit or the State enterprise “Oro navigacija” do not provide otherwise, the VFR flights in the cruising level 3000 FT (900 M) or more above the terrain or water surface or other reference level defined by the State enterprise “Oro navigacija” shall be performed in the cruising levels defined in the page ENR 4.1-1.

1.8. Change from VFR flight to IFR flight

When the aircraft performing a VFR flight intends to continue the flight according to IFR, it shall be necessary:

- a) to inform on the amendments in the flight plan, if submitted;
- b) to submit the flight plan to the appropriate unit of the air traffic service provider and to obtain a permission before the flight in the IFR controlled airspace.

1.9. Orlaivio įskridimas, perskridimas ir išskridimas

Tarptautiniai skrydžiai gali būti vykdomi į tuos Lietuvos Respublikos oro uostus ar aerodromus (ir iš jų), kuriuose yra atliekamos pasienio (pasų), muitinės, medicininio karantino, higienos kontrolės ir kitos procedūros.

Ši nuostata netaikoma vykdant skrydžius tarp Lietuvos Respublikos ir Šengeno erdvės valstybių.

1.9. Entry, transit and departure of aircraft

International flights may only be operated to and from the airports or aerodromes of the Republic of Lithuania where border, customs, medical quarantine, sanitary control and other procedures are carried out.

This provision shall not be applied to the flights between the Republic of Lithuania and other states of Schengen area.

1.10. CTR vizualių įėjimo ir išėjimo taškų pavadinimai pagal FPL

Name of visual entry and exit points of CTR according FPL

Vizualiojo taško pavadinimas Name of visual point	Vizualiojo taško santrumpa Visual point abbreviation	Vizualiojo taško koordinatės Visual point coordinates
Kauno CTR/Kaunas CTR		
RUMŠIŠKĖS	RUMKK	545310N 0241312E
SITKŪNAI	SITKK	550206N 0235028E
TRUSKAVA	TRUUK	550301N 0240811E
ZUIKINĖ	ZUIKK	545229N 0235929E
Palangos CTR/Palanga CTR		
BUTINGĖ	BUTPP	560153N 0205754E
DARBĖNAI	DARPP	560025N 0211535E
KRETINGALĖ	KREPP	554938N 0211111E
TILTAS	TILPP	555605N 0205536E
Šiaulių CTR/Šiauliai CTR		
JŪRA	JURSS	555330N 0230850E
MEŠKŲ	MESSS	560344N 0232634E
SIDARIAI	SIDSS	554415N 0231957E
VISMANTAI	VISPP	555334N 0233844E
Vilniaus CTR/Vilnius CTR		
DANILIŠKĖS	DANVV	543546N 0250619E
KATKAI	KATVV	543311N 0252321E
LIEPYNAI	LIEPVV	543650N 0252554E
LIUDVINAVAS	LIUDVV	543815N 0250806E

1.11 Visi skrydžiai laisvaisiais oro balionais Vilniaus aerodromo skrydžių valdymo zonoje Vilniaus CTR vykdomi pagal VĮ „Oro navigacija“, Lietuvos oreivių draugijos ir VŠĮ „Oreivystės centras“ susitarimą. Skrydžius laisvaisiais oro balionais derinti su VŠĮ „Oreivystės centras“ atstovu:

Tel. (8 5) 273 2703
Mob. 8 652 00 510
Faks. (8 5) 273 2702

1.11. All flights of balloons within Vilnius CTR are performed in reference with agreement between SE “Oro navigacija”, Lithuanian balloon’s association and “Balloon’s Center”. For coordination of balloons flights, please contact the representative of “Balloon’s Center”:

Tel.: +370 5 273 2703
Mobile: +370 652 00 510
Fax: +370 5 273 2702